

Posudek vedoucího diplomové práce na diplomovou práci Ing. Jiřího Svatoše „Problematika ústavnosti regulačních poplatků ve zdravotnictví“

Diplomová práce je sepsána na 50 stranách vlastního textu, k němuž je připojen přehled obsahu, seznam použité literatury, judikatury a dalších pramenů, seznam zkratk a abstrakt.

Práce je členěna do čtyř kapitol. První obsahuje rozbor obou plenárních nálezů Ústavního soudu týkajících se regulačních poplatků ve zdravotnictví. Druhá kapitola je věnována metodologii posuzování souladu zákonů s ústavně zaručenými základními právy, a to zejména z hlediska uplatnění principu proporcionality. Ve třetí kapitole diplomant analyzuje vývoj a teoretické pojetí základních sociálních práv, včetně specifických metod výkladu a aplikace těchto práv v ústavním soudnictví (test racionality). Ve čtvrté kapitole autor práce ve světle obecných poznatků z předchozích kapitol znovu obrací pozornost k zákonné úpravě regulačních poplatků, platné do konce roku 2014, a k její konfrontaci (v rovině doktrinní, soudně aplikační i empirické) se zárukami plynoucími z Listiny základních práv a svobod.

Po stránce obsahové diplomová práce v podstatných rysech vyčerpává zadané téma, přičemž se adekvátně opírá nejen o tuzemskou, ale hojně i o zahraniční odbornou literaturu, jakož i o rozbor řady relevantních soudních rozhodnutí, zejména Ústavního soudu. Ocenit je třeba také empirickou analýzu dopadů regulačních poplatků na některé skupiny občanů (s. 41 a n.) a plnění jejich proklamované regulační funkce na spotřebu zdravotní péče (s. 43 a n.). Jestliže v úvodu práce klade diplomant otázku, zda regulační poplatky v podobě přijaté v roce 2007 byly v souladu s ústavním pořádkem, tak v závěru práce poskytuje podloženou odpověď, v níž tyto poplatky shledává za rozporné v právem občanů na bezplatnou zdravotní péči na základě veřejného pojištění podle čl. 31 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Současně diplomant v práci také vznáší otázku, zda ve vztahu ke starším občanům v domovech pro seniory byly poplatky v souladu s právem na lidskou důstojnost podle čl. 10 odst. 1 Listiny; odpověď na ni sice – ke škodě práce – nechává „na posouzení čtenáře“, přesto ale dokládá, že u této skupiny občanů hrozil i nastal „rdousící efekt“ poplatků (s. 42n.).

Problematickým z hlediska tématu práce se jeví tvrzení, že o specifické povaze sociálních práv „může svědčit například jednoduché porovnání výdajů ČR na zdravotnictví v porovnání s výdaji na zajištění spravedlivého soudního procesu“ (s. 29). Diplomant toto porovnání sám neprovádí (nelze např. pominout dynamiku růstu výdajů státu na platy soudců v posledních letech), pročež není ani jasné, zda by do výdajů na zdravotnictví zahrnul jen výdaje státu *stricto sensu* (zejména odvody pojistného za osoby, za které je plátcem pojistného stát), nebo i úhrady zdravotní péče prováděné z veřejného zdravotního pojištění vůbec.

V práci se vyskytují některé drobné chyby a nepřesnosti, které však zásadně nesnižují její úroveň. Např.: opomíjení uvádění zkratky „Sb.“ za číslem zákona (s. 1, 3, 5, 58), záměna slov „stanovisko“ a „rozhodnutí“ (s. 8), záměna velkých a malých písmen v názvech ústavních orgánů i v jiných slovech (s. 3, 8, 16, 22, 23, 32), „Habernas“ místo „Habermas“ (s. 19, 20, 52), chybný rok přijetí francouzské Deklarace práv člověka občana (s. 25), „deklaratorní“ místo „deklarativní“ (s. 28), chybné číslo zákona o veřejném zdravotním pojištění (s. 42), chybný název Listiny (s. 58). Práce by zasluhovala rovněž jazykovou korekturu.

Závěr: Diplomová práce splňuje formální požadavky kladené na práce tohoto druhu. Po stránce svého obsahu zpracovává zadané téma na úrovni odpovídající diplomové práci, přičemž prokazuje diplomantovu schopnost práce s odbornou literaturou a soudní judikaturou a jejich kritické analýzy. Diplomovou práci proto doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 25. března 2015

JUDr. Radovan Suchánek, Ph.D.

